

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
شهید بهشتی
مرکز پزشکی، آموزشی، درمانی کودکان مفید

مراقبت پرستاری از تب و تشنج

تهیه و تنظیم:
واحد آموزش پرستاری

تعريف:

تشنج ناشی از تب در زمینه یک بیماری تب دار بدون گرفتاری CNS و بدون وجود عامل شناخته شده ای Febrile seizer گفته می شود. سن شایع تشنج تب دار در ۱-۲ سالگی می باشد که ممکن است در سنین دیگر تا حدود ۶ سالگی نیز مشاهده شود که بیشترین عامل بیماری های عفونی ویرال یا باکتریال می باشد.

زمانیکه کودکی با تشنج ناشی از تب مراجعه به اورژانس مرکز درمانی نماید عموماً مراقبتهاي زیر جهت کنترل تشنج انجام می کيرد :

۱. تامين و اطمینان از مجرای هوایی باز ، تهویه تنفسی کافی و وضعیت همودینامیک مناسب
۲. تجویز اکسیژن ۱۰٪ از طریق لوله بینی یا ماسک
۳. برقراری IV line
۴. تجویز داروهای ضد تشنج طبق دستور پزشک
۵. کنترل تب
۶. در صورت لزوم و امکان درمان بیماری زمینه ای تب دار

تشنج ناشی از تب غالبا در اوایل شروع بیماری و افزایش ناگهانی تب رخ می دهد . (۷۵٪ موارد در ۱۲ ساعت اول و ۷۵٪ موارد در دمای بدن بیش از ۳۹ درجه سانتی گراد) اما در حدود ۱۰٪ موارد قبل از شروع تب و موارد خیلی کم موقع پایین آمدن تب رخ می دهد به همین منظور کنترل درجه حرارت بالای ۳۸ درجه سانتی گراد (رکتالی) و بالای ۳۷ درجه (دهانی) است.

نتیجه گیری :

پرستاران غالبا در اطاق اورژانس با این کودکان برخورد کرده که لحظاتی پس از وقوع تشنج بوده و توسط والدین در یک حالت سست به بیمارستان انتقال داده شده اند. والدین باید در جریان شناسایی علایم و نشانه های تب، کنترل حرارت و انجام اقدامات مناسب قرار گیرند. همچنین به والدین باید نحوه کمک رسانی اولیه در تشنجات و تحت نظر گرفتن ظاهر، مدت و تناوب آن آموزش داد و خانواده باید از عوارض دارودرمانی نیز مطلع شده و نحوه استفاده از آن را بدانند.

عوامل تب زا می تواند اگزوژنوس مثل اندوتوکسینهای باکتریال و اندوژنوس مثل پاسخ بدن به تب های خارجی مثل سیتوتوکسینها می باشد .

اکثر بتھای ویرال و یا باکتریال زیر ۳۹ درجه بوده و بتھای بالای ۳۹ درجه در عفونتهای شدید و پیچیده رخ می دهد. تب باعث وارد آمدت فشار بر مکانیزم های تطبیقی بدن بیمار می گردد. بیمار معمولاً ناراحت بوده و مایعات و انرژی زیادی را در افزایش درجه حرارت از دست می دهد.

سازگاری در بدن شامل :

۱. حفظ آرایش بیمار
۲. حفظ راحتی و بهداشت
۳. حفظ مایعات بدن
۴. حفظ و ضعیت تغذیه
۵. حمام ولرم
۶. تجویز داروها ضد تب و آنتی بیوتیک طبق دستور پزشک